

A Magyar Nemzeti Bank 4/2024. (VI.7.) számú ajánlása

a helyreállítási tervezés során figyelembe veendő általános helyreállítási képességről

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a hitelintézetek és befektetési vállalkozások (a továbbiakban együtt: Intézmény) által a helyreállítási terv elkészítése során figyelembe veendő általános helyreállítási képességgel (Overall Recovery Capacity, a továbbiakban: ORC) kapcsolatban a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése.

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseit átültetve, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 114. §-a, illetve a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 102. §-a előírja, hogy az ott meghatározott feltételeknek megfelelő Intézményeknek helyreállítási tervet kell készíteniük annak érdekében, hogy megerősítsék képességüket arra, hogy pénzügyi és gazdasági életképességüket helyreállítsák, ha abban jelentős mértékű romlás következik be. A helyreállítási tervezés révén az Intézmények előre felkészülnek a válságok széles skálájára. A 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a helyreállítási tervek, szanálási tervek és csoportszintű szanálási tervek tartalmát, az illetékes hatóság által a helyreállítási tervek és csoportszintű helyreállítási tervek tekintetében értékelendő minimumkövetelményeket, a csoporton belüli pénzügyi támogatás feltételeit, a független értékelőkre vonatkozó követelményeket, a leírási és átalakítási hatáskörök szerződéses elismerését, az értesítési követelmények és a felfüggesztésre vonatkozó közlemény eljárásait és tartalmát, valamint a szanálási kollégiumok operatív működését meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2016. március 23-i (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet részletes szabályokat tartalmaz a helyreállítási tervek elvárt tartalmára vonatkozóan.

A Hpt. és a Bszt. fent hivatkozott rendelkezései előírják, hogy az Intézményeknek a helyreállítási terveikbe bele kell foglalniuk az ORC-ről szóló összefoglalót, amely azt tartalmazza, hogy a helyreállítási lehetőségek milyen mértékben teszik lehetővé, hogy az adott súlyos makrogazdasági és pénzügyi stresszforogatókönyvek bekövetkezése esetén is helyre tudják állítani pénzügyi helyzetüket.

Mivel ezidáig nem állt rendelkezésre külön keretrendszer és konkrét útmutatás az ORC meghatározásának alapjául szolgáló releváns lépésekre vonatkozóan, az Intézmények a gyakorlati megoldások széles skáláját alakították ki.

Ezen helyzetet felismerve az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBH) iránymutatást dolgozott ki az ORC meghatározásának és értékelésének harmonizált megközelítése érdekében (EBA/GL/2023/06, a továbbiakban: EBH iránymutatás)¹. Az EBH iránymutatás meghatározza, hogy az Intézményeknek hogyan kell belefoglalniuk a helyreállítási és csoportszintű helyreállítási tervekbe az ORC-ről szóló összefoglalót. Annak érdekében, hogy az Intézmények számára egyértelműbb legyen az ORC meghatározása az EBH un. „Explanatory box”²-ot tett közzé a honlapján, amely nem része az EBH iránymutatásnak, de szemléltető példát nyújt arra, hogy az iránymutatásban részletezett meghatározásokat az Intézmények a gyakorlatban hogyan hajthatják végre.

Az MNB jelen ajánlás közzétételével biztosítja az EBH iránymutatásnak való megfelelést.

Az ajánlás címzettjei a Hpt. és a Bszt. előírása alapján helyreállítási terv készítésére kötelezett Intézmények.

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban továbbra is kötelesek.

Jelen ajánlás adatkezelési, adatvédelmi kérdésekben iránymutatást nem fogalmaz meg, a személyes adatok kezelése vonatkozásában semmilyen elvárást nem tartalmaz, és az abban foglalt követelmények semmilyen módon nem értelmezhetők személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazásnak. Az ajánlásban rögzített felügyeleti elvárások teljesítésével összefüggésben történő adatkezelés kizárólag a mindenkor hatályos adatvédelmi jogszabályi rendelkezések betartásával végezhető.

II. Értelmező rendelkezések

1. A jelen ajánlásban használt fogalmak a Hpt.-ben, a Bszt.-ben, a pénzügyi közvetítőrendszer egyes szereplőinek biztonságát erősítő intézményrendszer továbbfejlesztéséről szóló 2014. évi XXXVII. törvényben, valamint a hitelintézetek és befektetési vállalkozások által kötelezően elkészítendő helyreállítási tervről szóló – jelen ajánlás kiadásakor – 8/2022. (V. 13.) számú MNB ajánlásban [a továbbiakban: 8/2022. (V. 13.) MNB ajánlás]³ meghatározottak szerint értendők.

---

¹ [GLs overall recovery capacity in recovery planning \(EBA GL 2023 06\) HU COR.pdf \(europa.eu\)](#)

² [Explanatory box on the ORC determination.pdf \(europa.eu\)](#)

³ [A hitelintézetek és befektetési vállalkozások által kötelezően elkészítendő helyreállítási tervről szóló 8/2022. \(V. 13.\) MNB ajánlás](#)

III. Az Intézmény ORC kereteinek meghatározása

2. Az MNB elvárja, hogy az Intézmény az ORC megállapításához a következő elemeket határozza meg:
  - a) a hiteles és megvalósítható helyreállítási intézkedési lehetőségek listája;
  - b) különféle forgatókönyvek súlyos makrogazdasági és pénzügyi stresszhelyzetekre.
3. Elvárt, hogy a 2. pontban említett elemek meghatározását követően az Intézmény az általános helyreállási képességet a helyreállítási tervben figyelembe vett valamennyi súlyos makrogazdasági és pénzügyi stresszhelyzet vonatkozásában forgatókönyv-specifikus helyreállási képességek tartományaként adja meg. Ennek során a forgatókönyv-specifikus helyreállási képességet azon helyreállítási intézkedési lehetőségek mennyiségi hatásainak összegeként indokolt meghatározni, amelyek az egyes konkrét forgatókönyvek esetén rendelkezésre állnának és megfelelőek lennének, és amelyeket a 14. pontban felsorolt, a tőkére – beleértve a tőkeáttételt – és a likviditásra vonatkozó releváns, az Intézmény helyreállítási tervében szereplő indikátorok („releváns RP-indikátorok”) formájában számszerűsítene.

IV. Az ORC alapvető összetevői

IV.1. A hiteles és megvalósítható helyreállítási intézkedési lehetőségek listája

4. Az MNB elvárja, hogy az Intézmény az ORC meghatározásakor a hiteles és megvalósítható helyreállítási intézkedési lehetőségek teljes körű, átfogó listájából induljon ki, mely intézkedések mindegyikét a többitől függetlenül, valamint a helyreállítási terv konkrét forgatókönyveire való tekintet nélkül szükséges fontolóra vennie. E listából szükséges az Intézménynek kiválasztania az összes olyan helyreállítási intézkedési lehetőséget, amelyet az egyes konkrét forgatókönyvek esetében alkalmazni lehetne, bemutatva a forgatókönyv-specifikus helyreállási képességet.
5. Annak biztosítása érdekében, hogy az ORC ténylegesen tükrözze az Intézmény azon képességét, hogy jelentős romlást követően helyre tudja állítani pénzügyi helyzetét, az ORC meghatározásakor kizárólag azok a helyreállítási intézkedési lehetőségek vehetők figyelembe, amelyeket az Intézmény a Hpt. 114. §-ával, illetve a Bszt. 102. §-ával, valamint a 6. pontban meghatározott általános tényezőkkel összhangban hitelesnek és megvalósíthatónak minősít.
6. Az Intézmény által az ORC meghatározásakor mérlegelendő helyreállítási intézkedési lehetőségek hitelességének és megvalósíthatóságának értékelése során megfontolandó általános tényezők tekintetében elvárt, hogy azok magukban foglalják az intézkedés típusát, az Intézmény sajátos üzleti profilját, azt a mindenkori makrogazdasági környezetet, amelyben tevékenységét végzi, és különösen a következő elemeket:

- a) a fő érdekelt felekre várhatóan gyakorolt külső hatások, valamint a helyreállítási intézkedési lehetőségek végrehajtásának a pénzügyi rendszerre várhatóan gyakorolt hatása;
- b) az Intézmény vagy hasonló Intézmények által a helyreállítási intézkedési lehetőségek végrehajtása során szerzett korábbi tapasztalatok, feltéve, hogy rendelkezésre állnak ezek az információk;
- c) a helyreállítási intézkedési lehetőségek végrehajtására való felkészültség szintje;
- d) a működés folytonosságának értékelése a helyreállítási intézkedési lehetőségek végrehajtását követően, beleértve a pénzügyi piacokhoz való hozzáférésnek és a belső folyamatok működésének a fenntartására irányuló valamennyi intézkedést;
- e) az Intézmény tőkéjére, likviditására, jövedelmezőségére és kockázati profiljára várhatóan gyakorolt releváns pénzügyi hatások, a becslés hitelességét biztosító egyértelmű és átlátható főbb feltételezések alapján;
- f) a helyreállítási intézkedési lehetőségek végrehajtásának várható ütemterve;
- g) működési, jogi, reputációs és pénzügyi akadályok, valamint a helyreállítási intézkedési lehetőségek végrehajtását megnehezítő bármely egyéb akadály fennállása.

IV.2. Súlyos makrogazdasági és pénzügyi stresszhelyzetek forgatókönyvei

7. Az ORC meghatározásának másik összetevője a „súlyos makrogazdasági és pénzügyi stresszhelyzetek forgatókönyvei”. Az általános helyreállási képesség meghatározásához szükséges, hogy az Intézmény kiszámítsa a helyreállítási tervben fontolóra vett forgatókönyv-specifikus helyreállási képességet.
8. A forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámításakor az Intézménynek abból a feltételezésből indokolt kiindulnia, hogy a forgatókönyv eredményeként nem fogja tudni teljesíteni az ICAAP-ILAAP-BMA kézikönyvben⁴ meghatározott teljes SREP-tőkekövetelményt (TSCR) vagy teljes SREP tőkeáttételmutató-követelményt (TSLRR), vagy a legutóbbi SREP-értékelésben megállapított szabályozói likviditási minimumkövetelményt.
9. Olyan kivételes körülmények között, amikor az Intézmény nem képes olyan valószerű, súlyos forgatókönyvvel előállni, amely a 8. pontban meghatározott tőke- vagy tőkeáttételi követelmények nemteljesítését modellezné, elvárt, hogy az Intézmény részletes magyarázatot adjon a helyreállítási tervében arról, hogy az adott forgatókönyv miért tekinthető továbbra is elég súlyosnak ahhoz, hogy az Intézmény fizetéseképtelenségi kockázatát modellezze arra az esetre, ha kellő időben nem hajtana végre helyreállítási intézkedéseket.

---

⁴ [A tőkemegfelelés belső értékelési folyamata \(ICAAP\), a likviditás megfelelőségének belső értékelési folyamata \(ILAAP\) és felügyeleti felülvizsgálatok, valamint az üzleti modell elemzés \(BMA\) módszertani kézikönyv..](#)

IV.3. A forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámítása

IV.3.1. Kiindulópont

10. Az MNB elvárja, hogy az Intézmény a forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámításának kiindulópontjaként a helyreállítási tervben szereplő azon indikátorokat vegye figyelembe, amelyek nemteljesítése a helyreállítási terv szerint az Intézmény egy vagy több helyreállítási intézkedési lehetőség végrehajtására irányuló döntését eredményezné.

IV.3.2. Időkeret

11. A helyreállítási intézkedési lehetőségek várható időkeretének az (EU) 2016/1075 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 12. cikk (2) bekezdés c) pontja szerinti értékelése során a forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámítása céljából elvárt, hogy az Intézmény figyelembe vegye a helyreállítási intézkedési lehetőségek egyedi jellemzőit és a forgatókönyv részét képező események típusát (például rendszerszintű, egyedi okokra visszavezethető, kombinált).

12. Az Intézménynek a 10. ponttal összhangban meghatározott kiindulóponttól kezdődően indokolt kiszámítania a helyreállítási intézkedési lehetőségei végrehajtásának hatásait, a tőkepozíciójára – a tőkeáttételi pozícióját is beleértve – 18 hónapos időtávon, valamint a likviditási pozíciójára 6 hónapos időtávon gyakorolt hatások figyelembevételével.

13. A 12. pontban meghatározottaknál hosszabb időtávú helyreállítási intézkedési lehetőségek esetében a forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámításakor csak az említett bekezdésben meghatározott 18, illetve 6 hónapos időkereteken belül megfigyelt hatásokat szükséges figyelembe venni.

IV.3.3. Bemutató

14. Elvárt, hogy az Intézmény a forgatókönyv-specifikus helyreállási képességét a 8/2022. (V. 13.) MNB ajánlás 2. mellékletében meghatározott minimum elvárt indikátorok közül legalább a helyreállítási tervben szerepeltetendő alábbi indikátorok vonatkozásában fejezze ki:

- a) elsődleges alapvető tőkemegfelelési mutató (CET1);
- b) teljes tőkemegfelelési mutató;
- c) tőkeáttételi mutató;
- d) likviditásfedezeti mutató (LCR);
- e) nettó stabil forrásellátottsági mutató (NSFR).

Azokban az esetekben, amelyekben a felsorolt mutatókat az Intézmény a 8/2022. (V. 13.) MNB ajánlás szerinti megdönthető vélelem alapján nem foglalta bele a helyreállítási terv indikátorainak keretrendszerébe, a forgatókönyv-specifikus helyreállási képességet a megfelelő helyettesítő mutatók alapján szükséges kifejeznie. Elvárt, hogy az Intézmény a

helyreállítási tervében feltüntesse a releváns mutatók kiszámításának (számláló és nevező) alapjául szolgáló nominális összegeket.

15. Elvárt, hogy az Intézmény úgy fejezze ki a forgatókönyv-specifikus helyreállási képességét, hogy beszámol a 3. pontban meghatározott helyreállítási intézkedési lehetőségek hatásainak összességéről, melynek alapján meghatározza, hogy milyen mértékben lenne képes helyreállni az adott forgatókönyv esetében. A hatásokat a releváns RP-indikátoroknak az idő előrehaladtával történő változásaként indokolt bemutatni – beleértve a releváns időintervallumokat is –, a 12. pont szerint meghatározott időkerettel összhangban.

IV.4. Az ORC meghatározása

IV.4.1. A helyreállítási intézkedési lehetőségek kiválasztása

16. A forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámításához az Intézménynek a 4-6. ponttal összhangban a hiteles és megvalósítható helyreállítási intézkedési lehetőségek listájából indokolt kiválasztania az összes olyan intézkedési lehetőséget, amely az adott forgatókönyv esetében rendelkezésre állna és megfelelő lenne. A forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámítása során az Intézménynek nem javasolt figyelembe vennie azokat a helyreállítási intézkedési lehetőségeket, amelyek sikeres végrehajtásának a valószínűsége alacsony vagy korlátozott.

IV.4.2. A helyreállítási intézkedési lehetőségek kiigazítása: további korlátozó tényezők

17. Egy adott forgatókönyvnek megfelelő helyreállítási intézkedési lehetőségek kiválasztásakor az Intézménynek különösen a következő további korlátozó tényezőket szükséges fontolóra vennie a különféle helyreállítási intézkedési lehetőségek egyidejű vagy egymást követő végrehajtásával kapcsolatban:
- a) kölcsönös kizárólagosság – egyes helyreállítási intézkedési lehetőségek nem zárják-e ki kölcsönösen egymást;
  - b) kölcsönös függőségi kapcsolatok – egy adott helyreállítási intézkedési lehetőség aktiválása befolyásolhatja-e egy másik lehetőség későbbi vagy egyidejű végrehajtását;
  - c) több helyreállítási intézkedési lehetőség egyidejű végrehajtására való operatív képesség;
  - d) megnövekedett reputációs hatások – több helyreállítási intézkedési lehetőség együttes végrehajtása csökkentheti-e azok hatását, és eredményezheti-e akadályok vagy releváns reputációs hatások felmerülését;
  - e) az Intézmény üzleti modelljére vagy jövedelmezőségére gyakorolt következmények, ha egynél több, önmagában jelentős hatással nem járó helyreállítási intézkedési lehetőséget együttesen vagy egymás után alkalmaz (kombinált következmények).

IV.4.3. A forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámítása

18. A forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség kiszámítása során az Intézménynek a mérleggel kapcsolatos dinamikus megközelítést indokolt alkalmaznia, ezért egy adott forgatókönyv szerinti helyreállítási intézkedési lehetőségekből eredő hatások esetében figyelembe szükséges vennie az ugyanazon forgatókönyv alapján – adott esetben – korábban alkalmazott helyreállítási intézkedési lehetőségek hatásait. Az Intézménynek különösen a tőkekibocsátásra gyakorolt hatásban indokolt figyelembe vennie az adott intézkedés stresszforgatókönyv szerinti végrehajtásának időpontjában fennálló teljes kockázati kitettségértéket (TREA).

IV.4.4. Az OCR tartományának meghatározása

19. Az OCR tartományának meghatározásához az Intézménynek – az egyes dimenziókra vonatkozó forgatókönyvek használatával – a forgatókönyv-specifikus helyreállási képesség legmagasabb és legalacsonyabb értékét szükséges figyelembe vennie mind a tőkeáttételt is magában foglaló tőke – a tőkét érintő általános helyreállási képesség –, mind a likviditás – a likviditást érintő általános helyreállási képesség – tekintetében releváns RP-indikátorokban. Ebben az összefüggésben az Intézménynek azokat a forgatókönyveket indokolt relevánsnak tekintenie, amelyekben a tőkeáttételt is magában foglaló tőke – a tőkét érintő általános helyreállási képesség –, illetve a likviditás – a likviditást érintő általános helyreállási képesség – tekintetében releváns RP-indikátorok értékében romlás következett be.

V. Záró rendelkezések

20. Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.

21. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

22. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

23. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását a 2025. március 31-ét követően benyújtott helyreállítási tervek vonatkozásában várja el az érintett intézményektől.

Dr. Matolcsy György sk.
a Magyar Nemzeti Bank elnöke